

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

<p>SZERKESZTŐSEG: Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet, hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adának vissza.</p>	<p>Felolvasó szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban, hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjat fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.</p>
<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt. Néptanítóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.</p>	<p>Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és esütörtökön.</p>	

A közigazgatás államosítása.

II.

Ugy hisszük, hogy előző cikkünkben sikerült a közigazgatási tisztviselők választási rendszerének a társadalomban gyökerező okaira és bajaira rámutatni, valamint választási rendszerünk tarthatatlanságát a maga meztelenségében feltárni, úgy az annak államilag való szervezése szükségességét bebiztosítja.

Az eddig felhozott érveinkre sokan azt fogják mondani, hogy a kinevezési rendszer sokkal rosszabb a választási rendszernél; mert a kinevezési rendszer teljesen meg fogja semmisíteni az eddig is kevés tisztviselőben volt független politikai gondolkodást és cselekvési képességet, — hanem meg fogja teremteni a kormányt kész, engedelmes szavazóinak hadseregét.

Ebben igazuk lenne, de csak akkor, hogyha a közigazgatási államszervezet a kormány- és nem az államhatalom és a törvénynek tartozó felelősség kötelezettségével lenne keresztlívve; csak hogy ilyen szervezet egy alkotmányos államban nem is képzelhető; mert ha ilyenként lenne szervezve, akkor minden kormányváltozással a közigazgatási szervezetnek is újból kellene átalakulnia, ezt pedig megvalósítani teljesen lehetetlen lenne.

A közigazgatás államszervezetének a szolgálati pragmatikán nyugvónak kell lennie.

Az állami tisztviselőnek kivétel nélkül csak az államhatalom és a törvényekbe ütköző hivatalos cselekményeiért, de nem a polgári jogok szabad gyakorlataért kelljen felelősséggel tartoznia.

Az állami tisztviselőnek egyedül csak a törvényben megszabott teendőiért és az azokkal kapcsolatos kötelezettségek pontos végrehajtásáért legyen kötelessége felelni;

de soha sem a polgári jogoknak mikénti gyakorlásáért; mert ha az államtisztviselő a polgári jogok szabad gyakorlásában is megkötötték, az esetben az emberi szabadság cselekvéseiben teljesen megbénították, és egyszerűen a kormány megláncolt rabjává lenné.

Az ily szervezet egyenlő lenne a legnagyobb zsarok hatalom megállapításával.

Mi pedig úgy hisszük, hogy ezt hazánkban nagyon kevés ember óhajtja; annál kevésbbé hisszük, hogy hazánk alkotmányos újjászervezett kormánya ezt akarja, vagy ilyet törvényhozó testületünk megalkotni hajlandó legyen.

A közigazgatási államszervezetnek az egyéni szabadság tekintetében teljesen függetlennek kell lenni, — azt az alispánok vagy főispánok hatalma alól emancipálni kell, — hogy a közigazgatás állami szervezete megfeleljen ama kívánalmaknak, a melyek egy alkotmányos állam népei boldogságának az alapkövei. Ez pedig nem más, mint a szabad cselekvési akaratnak tetszés szerinti érvényesítése; mert e nélkül egy alkotmányos államhatalom fenállását és fentartását képzelni sem lehet.

Ott van a kis Szerbia szomszédunk, a hol az állami szervezet a kormányra emelkedett pártok kényének volt alávetve, és látjuk, hogy mit eredményezett a kormány basáskodó hatalma? nem más, mint azt, hogy a kormány tulkapásai és a tisztviselőknek igazságtalan elbocsátása, új pártok alakulását és a kormányok szüntelen bukását eredményezte, hogy maga az állam koronás feje kénytelen volt az alkotmányt új formába öntetni és ezen szabadelvűségének áldozatát királyi koronáját odadobni.

Mert az természetes dolog, hogy a szabadságra mérgért és azt élvező nép — legyen a kormány bár-

mily hatalmas, — megsemmisíteni nem engedi, mert máskülönben az aktív reakciót szülné.

Azért soha sem szabad a kormányt a hivatalok államosítását akként vezetni keresztül, hogy az saját hatalmának és uralmának fentartására és támogatására irányított legyen.

A hivatalok államosítása, az államhatalom fejlesztésére, a törvények pontos, szigorú és lelkiismeretes végrehajtására és az állami összesség boldogságának előmozdítására kell, hogy történjék, az egyéni szabadság legkisebb megszorítása nélkül.

Angolszágban aligha történt eset, hogy egy hivatalnokot azért, mert politikai nézeteit a kormány nézeteivel ellentétesen nyilvánította, vagy ellenpárti képviselőre szavazott, — elbocsátotta volna a kormány; de igenis elbocsátotta az oly hivatalnokokat vagy alkalmosokat, a kik működése államhatalom és törvényellenes volt, — és ez nagyon természetes; mert a mely hivatalnok állama és a törvény érdekei ellen cselekszik, jogosan elmozdítandó viselt hivatalától, mert a hivatalnok kötelessége az össz államhatalom jóvoltára működni és ennek java előmozdítására alkotott törvényeket pontosan s lelkiismeretesen végrehajtani; mert ezt rendel a törvény.

Olyan törvény pedig egy szabad államban sem létezik, a mely a hivatalnokot arra kötelezné, hogy politikai nézeteit és az emberi méltóság szabadságával összekötött cselekvési szabadságát a kormány akaratának alárendelje és azonosítsa, vagyis a kormány akaratának és személyi érdekeinek alávesse.

Mert ha ez így lenne, — az esetben az államhatalomban egy másik hatalom keletkezne. Azt pedig nagyon jól tudjuk, hogy az államhatalom nem szorult

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

A könyvtár.*

A nagy sötét toronyból emárad
 Huhogta rám, hogy itt csak ő lakik,
 S a mult, a melyre szemfedőt a pók
 S a porral járó forgó szél borít.

Galyak ropogtak lábaim alatt
 S a márványlépcső úgy eszkorgatott,
 Miként ha bántná; oldalát nyomom.

A nagy vasajtó zárva volt erősen,
 A kulcslyukat is rozsdá ulte meg;
 De már ha addig farszattam magam,
 A vén küszöbre nem hajtom fejem,
 Mert álomban fölugranék talán . . .

Amint a holdfény visszaesillogott
 Az ablakoknak apró lapjain,
 Egy helyt sötét és fénytelen lyukat
 Pillantottam meg az ablaksoron.

Kiszáradt vén olajfa álla ott,
 Felmásztam rá s a vak-ablak előtt
 Egy pillanatra hallgatózva álltam.

Mély csend belől, a vár körül is így
 Csupán alant a csillag haboknak
 A nagy tengernek orgona-moraja
 Hallatszott halkán, ünnepélyesen.

Bemásztam hát a várnak e lyukán
 Nagyot dobbant a padló és behorpadt,
 S visszhangot vert tompán a boltozat.
 Egy percig álltam és füleltem ott,
 Mert nyuluszív, bár éppen nem vagyok,
 De itt a vaksötétben úgy vághat nyakon
 Akárki, hogy köszönni sem tudok.

De semmi nesz, — egyforma csend,

* A „por“ ezimű munkából.

A gyújtó lobbant. Sárga fényinél
 Megesillantak az ócska fegyverek,
 Pajzsok, kardok, vasing, tegez, sarak,
 Mik a falon szarvas-agancsokon
 Csügöttek rendben, mozdulatlanul.
 Rajtuk a rozsdá fényről almodozva
 Űlt s a pókfátyolon át, mely fodé,
 Aranycirádák csillogtak csupán.
 A szögletben vagy szaz faklya feküdt,
 Talán a végső varuratt ezek
 Kisérték, hogy ment földről föld alá . . .
 Vagy az utolsó vadkant hoztak fényinél . . .
 Mindegy; jól égett, pattogón, vígan.
 Világos lett egyszerre a terem,
 S a pókokat tüzvészí félelem
 Kergette a falfözetekbe szét.

A falközépén öblös kandaló,
 Előtte asztal, rajt ezüst kupán
 S hentergő fényes drága serlegek.
 Mikből a bort kiitták a legyek,
 S belőle nekem egy csepp sem maradt.
 Az asztal végén gyöngyös cithera,
 A melyből rég elszálltak a dalok;
 Zengő erője tán el is hala;
 Kutyorogtak már rajt' az érchúrok.
 Az asztal másik végén sakk feküdt,
 Egy húzás még — s matt lesz a fekete!
 Talán száz éve drukkol a király!
 Megtoltam és föl kacagtam reá . . .
 A visszhang felriadt mély álmaiból
 S velem kacagta ezt az egy húzást.

Meghaltam volna itt, de léghuzam
 (Modern találmány) sugta: menj tovább!
 (A régiék köztvénytől bár szisztegetek,
 De »cügö-ot, azt nem éreztek sosem!)

Egy vadkocának a feje emitt
 Az ajtón, hunyt szemekkel hallgatott,
 Orráról póklepel csüggött alá:
 Csak a kalap hiányzott, hogy modern
 Bas-bleu alakban rémiszen tovább.

Markomba szakadt a kilécs.
 Alig tudtam sarkán a tölgyfaajtót
 Megfordítani. De mekkorát sikoltott!
 Miként ha szusziségnek öre von!
 Nagy hangos folyosón haladtam át.
 Szemét fódé, mit ősi szél söpört
 A vetkeződő lombokról ide,
 Széles falépcső, melyre szönyveget
 A por terített, ujnyíj vastagon
 Nyuladt elé.
 Mentem magasba rajt!
 Gondolva, itt száraz tanyát lelek
 És álom ára nátha nem leszen.
 Az első ajtón, melyre bukkannék,
 Fakó betűkkel írva ez vala:
 »Az élők et a hotak itt tanítják!
 Leckét hallgatni kedvem már kevés,
 De mert aludni józún lehet,
 A böles tanítók óraja alatt,
 Az ajtó szárnyát fölnyitottam és
 Faklyám előre tartva léptem át
 E furesa iskolának küszöbét.

Kevély irat egy ócska könyvszobán
 Az előkre riasztó is talán,
 Azért legépebb most is ez a hely:
 A várlakók mellette jártak el,
 No itt aludni éppen jó leszen.
 A kisértet se kószál e helyen.

A földön elterítve szélesen,
 Középett egy nagy tarka mappa van
 A föld-almának imitált bőre,
 Mit képzeletben hámozott körül
 Tudós »inszellér« s néhány csillagász.
 A fak is rajta, jól kifestve mind.
 A fától erdőt látni itt lehet.
 Országok tengerek.

Madárnak is hitekre nyuló nagy utak.
 Kicsinyre vonva mind itt fekszenek.
 A pók egy kurta másodperc alatt

votumos támogatásra, — ennek a támogató eszköze: a törvény és a politikai jogok gyakorlása nélküli katonai, mint hatalmi eszköz és végre a törvényhozó testület, melynek joga és kötelessége az államhatalmat és az azt fenntartó törvényeket megalkotni, azokat az államhatalom fenntartására az arra hivatott kiegészítő erőket végrehajtani, s azok ténykedését ellenőrizni, — mint a milyen kiegészítő erők a miniszterek és a hivatalnokok, — lévén magok a miniszterek is az államhatalom elsőrangú hivatalnokai; — de nem az államban külön hatalom. Ezekből folyólag tehát az államhatalomban egy másik hatalom nem létezhetik, de sőt jözen ésszel illet egy alkotmányos államban képzelni sem lehet, — a hol egy — az államhatalom polgárai bizalmából megválasztott — törvényhozó testület, mint az államhatalom legfőbb öre felügyel.

Az ily szervezettel bíró államban a tisztviselőknél a pragmatika alapján állóknak és polgári jogukat szabadon gyakorolhatóknak, — vagyis politikai eseményeikért egyedül saját önbírájuk felelősséggel tartozóknak, és minden felsőbbégi hatalom erőszkök befolyásától menteknek kell lenni; mert máskülönb az államhatalomban egy másik hatalom ütné fel a fejét, mely hatalmát a tisztviselők rabláncokba vert akaratának, a saját hatalmi akaratával azonosítja — tartaná fel; ez pedig egyenlő lenne magyar államunk megsemmisítésével. Ilyet pedig hazánkban senki sem óhajt, sem az egyesek, sem a többség, sem a kormány, sem pedig az összesség.

Szoktak ugyan történni ily visszaélések egyes kormányok részéről, mely kormányok a tisztviselőket nem az államhatalom és az államtörvények végrehajtóinak, de saját hatalmi állásuk támogatására mindenkor felhasználható sklavóknak tekintik, és azért titkos rendeleteikkel a közvetlen főnökök útján oda batnak az alant hivatalnokokra, hogy azok szabad akaratukat megtagadva, a kormány hatalmát lekiismeretük meggyőződése ellenére is támogassák; mert ha nem, ellennézteknek ők isszák meg a levét az által, hogy a kormányhatalom az ily szabadgondolkodású hivatalnokokat a törvény legflagransabb megsértése mellett is hivatali állásuktól megfosztja. De az ily kormány, — mely az államhatalom törvényei legelső végrehajtója — ezen jogtalan tényre által legelső sorban maga követi el a legnagyobb törvénytisértést, és alkalmat nyújt ezen törvénytisértéssel ekeleményei által arra, hogy mások is azt kövessék, s így természetes dolog, hogy azon államban, a mely államban törvényeit maga a kormány nem tiszteli, — a többi alattvalók nem fogják azt tisztelni. A hol pedig a törvénytisértés üti fel uralma fejét, ott az államrend hanyatlásnak induland és maga az állam legyen az a leghatalmasabb is, szétfoszlik és megsemmisül.

Hazánkban tehát attól nem kell félni, hogy a közigazgatás államszervezete a kormány hatalmának fenntartására irányzottan fog keresztül vezetett és a tisztviselők politikai szabadsége megsemmisített; erre szükség nincsen a jelenben, sem nem lesz a jövőben a mennyiben törvényhozó testületünk a közigazgatás államosításának szervezésére vonatkozó törvény alkotásánál oda fog törekedni, hogy az állami tisztviselők részére a praemateria biztosítva legyen, és hogy az állami tisztviselő politikai szabadsága alkotmányunk javára ártatlanul fenntartassék. De sőt maga a kormány is arra fog törekedni, hogy az állami tisztviselők politikai jogaik gyakorlásában függetleníttessenek; mert belátja azt, hogy a hatás visszahatást szül, mi sem nem hasznos, sem nem üdvös, de igen is káros, sőt veszedelmes is lehetne; mert az elégedetlen elemek nem hasznos polgárai a hazának, de annak határozott megrothtói.

Tehát mi a kifejtett okoknál fogva a legjobb reményekkel vagyunk a közigazgatás államosítási szervezetnek független keresztül vezetése iránt.

Különb is a közigazgatás államosítandó hivatalnokok függetlensége nagy részben az egyének önértékességétől is fog függni, mert a hivatalát lelkiismeretesen és pontosan betöltendő tisztviselő semmi körülmények között sem félhet az esetleges igazságtalan pressió jogtalan következményeitől, — mert tényei felett a bíróság lesz hivatal határozni első sorban.

Azért jöjjen el a közigazgatás államosításának, az ő országa.

Bereghy Endre.

Országgyűlési napló.

— **Junius 14.** — Mindkét házban ma volt a második ülészak utolsó ülése. Mindkét házban felolvasták a királyi leiratot, mely a második ülészakot ma berekesztette, a harmadik ülészakot pedig holnapra hívja össze.

A képviselőház ülésének egyéb tárgya is volt. A ház június havi költségvetésének tárgyalásánál Hermann Ottó és Thaly Kálmán felszólalására az elnök megígérte, hogy a vakáció alatt gondoskodni fog a ház jó szellőztetéséről.

Aztán Irányi Daniel interpellálta Baross kereskedelmi minisztert a zóna-rendszer ügyében. Irányi abban a nézetben van, hogy olyan mélyreható változás, a milyen a zóna-tarifá behozatala, nem történhetik a törvényhozás beleegyezése nélkül, a kormány mégis a törvényhozás mellőzésével létesíti a reformot. Baross Gábor miniszter azt válaszolta, hogy itt tisztán adminisztrációs kérdéssről van szó, amely a kormány saját belátásától függ. A törvényhozás majd a költségvetésnél gyakorolhatja az ellenőrzést. Az új díjszámba rendszertől a legjobbat reméli. A reformnál első sorban nem a pénzügyi érdeket mérlegelte, hanem az ország közigazgatás kulturális érdekeit. — A többség a választ tudomásul vette.

Végül P é c h y Tamás elnök mondott bucsuzatot. A ház jóindulatából azt következteti, hogy az izgalmas ülészak alatt

igazságosan és pártatlanul járt el, bár nem volt mindig szerencsés a ház hol egyik, hol másik részének teljes megnyugását megnyerhetni. A ház jóindulatát jövőre is kéri.

Ebből kitetszik, hogy az elnök-válaszról szóló hírek alaptalanok voltak. Feltűnt egyebéknél, hogy az elnök nyilatkozatait, amily lelkesen fogadta az ellenzék, ép olyan hidegen hallgatta a többség.

— **Junius 15.** — Az országgyűlés mindkét háza tartott ma ülést, melylyel megkezdődött a harmadik ülészak. A képviselőház mindenképp megválasztotta a ház tisztviselőit. A elnökök választották: Csaky László gr. és Bokross Elek. Jegyzőkké: Beöthy Algernon, Dardai Sándor, Josipovics Géza, Madarász József, Szathmáry György, Tibád Antal és Zay Adolf. Háznapy Bezerédi Viktor. Szálgyi Dezső igazságügyminiszter indítványozta ezután, hogy az igazságügyi bizottság tagjainak száma 15-ről 19-re emeltessek föl, a mit a ház el is fogadott. Irányi az alkalomból kifejezést adott az ellenzék ama sérelmének, hogy a bizottságok megalakításánál nem részestül kellő méltánylásban. Erre kisorsolták az osztályokat. — A főrendiház rövid ülésén az ülészakot megnyitó királyi leirat fölvásása után Vay Miklós báró elnök igen meleg hangon emlékeztet vissza az elmúlt második ülészak lefolyására, a jövőre is kérte a főrendek támogatását. Köszönetet mondott még elnöktársának és a jegyzői karnak, mire az ülés véget ért.

Előfizetési felhívás

„ZOMBOR és VIDÉKE“

VIII. évfolyamának 3-ik negyedére.

Július hó 1-ével előfizetést nyitunk lapunk VIII. évfolyamának 3-ik negyedére.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	8 frt.
Félévre	4 frt.
Negyedévre	2 frt.

Néptanítóknak:

Egész évre	6 frt.
Félévre	3 frt.
Negyedévre	1 frt. 50 kr.

Megyei s helyi hírek.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Tóth László helybeli kir. adóhivatali II. osztály ellenőrt a nagyszabeny kir. adóhivatalhoz 1-5-öt. ellenőrre. Nemtsechik Floris helybeli II. oszt. adótitost a békéscsabai adóhivatalhoz III. oszt. ellenőrre nevezte ki.

* **Főispáni instellatio.** Alföldy dr. Flatt Viktor az ujonnan kinevezett újvidéki főispán önnepélyes beiktatása f. hó 18-án ment véghez: 17-én este 8 órakor kifizásmenetet rendeztek. Az új főispán lakása előtt Szalay Lajos előlépett és magyar nyelven üdvözölte az új főispánt, utána Obermüller Ferenc nemet és dr. Pavlovits István szerb nyelven tolmácsoltak Újvidék városának kinevezetése fölötti örömet, és ahhoz fűzött várakozásait. Dr. Flatt Viktor rövid beszédet intézett a polgárokhöz, mely örösi lelkességet keltett. Június 18-án reggel 9 órakor díszközgyűlés volt az „Erzsébet” szálló nagytérben. A közgyűlés után a főispán úr lakásán a hivatalos tisztelőket fogadta. Deli egy órák 200 teríték díszelő volt az „Erzsébet” szállóadóban.

* **Czorda Bódog** az ujonnan kinevezett igazságügyminiszteri államtitkar, 1828-ban született Szabadkán s a szabadságherez kitoréskor a honvédségbe lépett, mint 20 éves ifju több esztában részt vett és kapitányi rangot is nyert. A szabadságherez elfojtása után besorozták a eszázári hadseregbe közlegénynek s mint ilyen, Olaszországban állomásozott. Mikor a hadseregből kiszabadult, ügyvéd lett Szabadkán, honnan 1861-ben felküldöttek az országgyűlésbe, melynek deakpárti programmal tagja volt 1869-ig. Ekkor Szabadkán kisebbségben maradt. Sokáig azonban nem ügyvédkedett, még ugyanabban az évben kineveztek bírónak a kir. táblához. 1875-ben kuriai bíró lett s mint ilyen 1885-ben a jogászyűlésnek is elnöke volt. Czorda leginkább-magánjogi tanulmányokkal foglalkozik s szaklapokra ír. Ez időszertán a kuria II. tanácsának tagja s családi és örökösödési perekben ítélt. A P. N. róla a következőket írja. Mi a magunk részéről szerencsésen k tartjuk e választást. Czorda Bódogban az igazságyügyi adminisztráció nagy erőt fog nyerni, a kinek széles látköre, nagy munkasereje és fényes tehetségi eredményeivel fognak érvényesülni azon a poleon, melyre kijelöltett. Mint bíró a m. kir. kurian egyike volt bosszu idő óta ama szaktekintélyeknek, kik az ország e legfőbb bíróságának judikatúrát arra a magas színvonalra segítették emelni melyet az elfoglalt. Fabiny Teofil kinevezetését megelőzőleg, midőn arról volt szó, hogy a kuria bírái közül véssek az ország igazságügyminisztere, a szakkörök sűrűn emlegették az ő nevet, mint ki ezen állás elfoglalására eme körből hivatta van, most ha a hír tényre lesz, mint adminisztratív államtitkar fogja helyét elfoglalni az igazságyügyi kormány kobeblében, a hol méltó utóda lesz Telesky Istvánnak, ki jövőre a kodifikációs munkák élén fog állani. Minden izében jogász karaktert, éles ítélőtehetséget, tisztalású főt nyer Czordában az igazságügyminiszterium, kinek elhatározásait a bírói széken az a biztossággal párosult könnyedség jellemezte, melyet a jogtudomány s különösen a magisztratuiális pálya fejleszt ki a tehetségekben s kinek gyakorlati érke az igazságyügyi kormányzat szükségéi iránt az államtitkari állásban is éreztetni fogja erejét.

* **Kinevezés.** Az újvidéki kir. törvénykezési elnök Frankl Dezső végzett jogaszt az újvidéki kir. járásbíróshozh joggyakor-nokká nevezte ki.

* **Hivatalnok vagy lapszerkesztő.** Stoeck Károly, szabadkai városi alszámvevő s a „Bacsikai Ellenőr” szerkesztője ellen a f. hó 11-én tartott közigazgatási bizottság a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendelte és öt alszámvevői állásból felüggesztette. Mert a polgármester végzését meghagyta neki, hogy a szervezeti szabályzat 309. §-a értelmében a lapszerkesztéssel hagyjon fel, és ő ennek dacára tovább szerkesztje a lapot. Melléskel szólva Stoeck lapjában nem valami gyöngédn bánik Mamuschich polgármesterrel.

* **Kinevezés.** Kanyó József bücsújfalusi joggyöngésége a zombori kir. járásbíróshozh végrehajtóvá lett kinevezve.

Száraz lábbal megy át az Oceanon,
S hálóhidat von Mao és Quebec között.
Rá nézve csak vadászterület ez,
Rám nézve nagyszerű jó agy leszen.
Az egyik félgömb lesz a lepedőm,
A másik meg — bár vékony, — paplanom.
Fejem az észak hűvös polusán.
Szívem hazam fölött dobog,
Lábom alatt a Csöndes-Ocean
S takarni Dsambu-Dvipa fog,
A melynek im (eb a ki banja!)
Én leszek most az elefantja.

Mellettem egy nagy írott lexikon
(Irodalmi kobakos műve) állt.
Faklyámat széles lapjai közé
Tűztem és lágy nyugaszt vankosul
Fejem alá tettem egy bibliát.

A sok keresztelt ember millió
E könyvön alszik édes almokat,
Ebből szopik a szüzi képzelt
Csudás hatású tiszta jó tejet:
Ebből emelt hidat az ég felé!
A bölcs, agyát ha szent tűz égéti:
Ez volt a csillagász perspektívája
A melyen át az úrben eget látá;
»Eretnek» kardját rajta fente meg,
Fölötte mult s jövő olekkezett!
Felét az Isten mondta tollba,
Diurnistái irták sorba:
Mózes, proféták és apostolok.
(Ez volt ám csak az istenes dolog!)
Mi benne fény, attól a szem vakul:
Sötétjéből sok szent meg vadul;
Ez im a mennynek fundamentoma,
S a poklyok mélyébe nyúló oszlopa.
Az országot, mely égbe fölvezet;
A sülyesztő mely végleg eltemet.
A PETRUS ez, a melyre Krisztus épít.
A legelő, hol birkait vezdirik.

Köztük szerény kos, ime jómagam:
Vizzel a jegy fejemre írva van.
(Rám »kerge!» viccet mondanak talán,
Pedig a nyáját el sem is hagyám!)
Benn írva áll sok biográfia:
Sok vad zeninek elbultul fia;
Megöröklítve Kózik nagy tatája;
Világbülsék sok ostoba mondása;
Szent s gazember, szuz és kéjleány,
Isten, ördög — mind egy karaván.
Elől Mózes, aztán Krisztus és népei,
Hátul az apokalipszisnek rémei.

Szemem lehunyva hallom, hallgatom:
Az éden fán leng a fuvalom;
Kigyó sziszeg, rá női ajk susog;
A langpallós mögöttük megsuhog.

Halálkiáltást hallat Ábel ajka,
Mégdördül rá az urnak nagy haragja.

Az égből zugva hull az Ocean;
Ember síkolt, barom bög mind ahány.

Bábel tornyán kel örült vad zsibaj
Es szerteszét vonul a hangyaraj.

Az égi tűz ropog most Sodómán;
(A »Fonciére» itt tönkre megy talán!)

Jákób siratja jajjal Józsefet:
Mögötte titkon 20 siklus cseneg.

A Nil esobbán és nádja megropog,
Gyerektől hízna a krokodilok.

Mózesnek isten szól parancsokat
S Egyiptom nyög 9 csapás alatt.

(Vége köv.)

Irodalom.

— **Ujdonság.** Dr. Némethy Quaestiones de Firnice Marteno Astrologo, ára 30 kr. — Dr. Farago. Az egészséges Baba 80 kr. — Cserhádi. A gabnafélék természetéről 32 rajzzal 2 frt. — P. Vergili Maronis Roneis leguabb kiadása ára 80 kr. — Petneházy. A közhadsereg a magyar hadseregben (rapirat) ára 30 kr. — Beszenyei. A fényképek előállítása. Kézikönyv a fényképezés működéseinélk ára 60 kr. — Paetus műveiből való szemelvények, Magyarazta P. id István, Keleti Virágok. Szépirodalmi folyóirat, egyes füzet ára 30 kr. — Dr. Purjesz. A belgyógyászat tankönyve orvos növendékek és gyakorló orvosok számára két kötet ára 12 frt. — Bornemissa. Gazdasági állatgyógyászat, gyakorlati útmutató a házi állatok belső és külső betegségeinek gyógykezelésére. Gazdag és állatállajdonosok számára, ára 1.20 kr. — Budnyánszky. Nyár. újabb költemények 1886—89. ára 2 frt. — Osztr. magy. monarchia írásban és képen legújabb kötetes, Felő Ausztria és Magyarország ára 6 frt. — Zeneművek: Oldrich. Kornelia Mazurka ára 60 kr. — Christophé Honleánykerítő 1 frt. — Páris rózsája (La rosé de Paris) Valse ára 1.20 kr. — Tisza induló. Dr. Forgáché 90 kr. — Ivanovici Margueritis Valse 1 frt. — Hubay. Is. is, is, esárdás ára 1.20 kr. — Kaphatok: Kollár József könyv papir és zeneműkereskedésében, Zombor.

— **Új könyvek:** osztrák-magyar-monarchia írásban és képen IV-ik kötet (első-Ausztria és Salzburg) ára 6 frt. A Gabonafélék természetéről, írta Cserhádi Sándor ára 2 frt. Kínesei Szekrényke, mulattató elbeszélések a zsidó ifjúság részére, szerkesztette Halasz Nándor ára 1 frt. Nyár, újabb költemények, írta Budnyánszky Gyula ára 2 frt. Keleti virágok, szépirodalmi folyóirat, Közreboesátja. Az erdélyi irodalmi társaság 1-ső füzet ára 35 kr. Az egészséges baba, ifjú anyák számára, írta Dr. Farago Gyula ára 80 kr. A közös hadseregben a magyar hadsereg, felszámolás gróf Andrássy Gyulának a véderő törvényről tartott beszédére Petneházy P. O.-tól ára 30 kr. Kaphatok: Schön Adolf könyv- és papirkereskedésében Zomborban.

Felelős szerkesztő és lapfajdonos: **Dr. MOLNÁR GYULA.**
Kiadó: **OBLÁT KAROLY.**

Vétetik

regi

érez, sárgaréz, vörösréz, ólom
a legmagasabb árakon, készpénz mellett.

Molitor A.

I. Zombori gépjávitó-műhelye és részöntő
Apatini-utca 6. szám.

A valódi francia cigarettapapír

„Le Vrai Goudron“

de Norwege
JOSEPH BARDOU & FILS
gyárából Perpignan és Párisban,

az **egyedüli cigarettapapír**, mely norvégiai fenyő-kivonatban van áztatva, és mivel a fenyőkivonat a gőg, legzoesővek és a tüdőre nézve legegészségtel szér, ennélfogva is az egyedüli cigarettapapír, melyet a dohányzó egészsége minden hátránya nélkül használhat. — Számos orvosi- és az ipar tekintélyeitől származó bizonyítvány áll rendelkezésre.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenykivívli oklevél.

Kapható minden norimbergi-, diszmuáru és papirkereskedésben, valamint minden dohány- és szivar-tőzsdében.

Magy. kir.
jótékony célú államsorsjáték

Legolcsóbb államsorsjáték.

Huzás már

junius hó 27-én.

Az összes nyeremények 160.000 fitra rúgnak.

Főnyeremény

60 ezer forint.

Sorsjegyek a 2 frt kaphatók:

A lottoigazgatóságnál Budapesten, (Pest. fővámház, félemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára póstaútvány mellett előre beküldendő; valamennyi lottó-só- és adóhivatálnál; a legtöbb postahivatalnál; a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helyiségben felállított egyéb sorsjegyáruáló közegnél.

M. kir. lottoigazgatóság.

Budapesten, 1889. évi május hó 1-én.

Máriássy Sándor,

m. kir. pénzügyminiszeri osztálytanácsos és lottoigazgató.

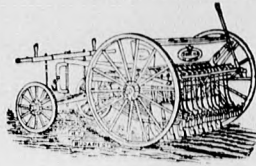
SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

GYÁR és IGAZGATÓSÁG:
VI. külső váciut 1696-99

VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
VI. Podmaniczky-utca 14.

Gőz- és járgányeséplő készülétek.

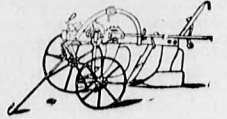
SCHLICK-féle szab.

két- és háromvasu ekék.

SCHLICK-féle szab.

„Haladás” sorvetőgépek.

Szörvavető gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék, Schlick- és Vidats-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök boronák és rögtörő hengerek, szeeszkavagók, repavagók, repavágók, tengeri morzsolók, esőves tengeri daralók, gabonatisztító rosták, őrlőmalomok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legelőbb árak.

árjegyzékek kivanatra ingyen és bérmentve.

Jegyzet. Van személny nemel t. az elhatározásunk beszed indomásra huzni hogy hova a VI. Podmaniczky-utca 14. a levél irandik legmagabb részét a külső váci-uton levél gyalogtelépre bevezetni az mindazonáltal sem irandik helyiségben t. az elhatározásunk keveske edények egy városi irandik feun, valamint hogy ugyanott építési eziteknek az gazdasági gépeinkből raktárt létesítünk. — Kiváló tiszteltelt.

A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

Képviselet Zomborban: **Rombai Fezso** úrnál.

10-18

A SOULAC-I APATSÁG (Francia-Ország)

Dom MAGUELONNE, prior

Főtisztelendő Benedek rendi atyái

FOGZIVE, FOGPORA és FOGPASTAJA

2 ARANY ÉREM: Brussel 1880, London 1884

A legmagasabb kilüntetésök

Feltaláltott: 1873-ik éven BOURSAUD PÉTER

prior által.

« A főtisztelendő benedekrendi atyák fogzive használatára, naponkint nehany esepet vizbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fagok odvasságot melyeknek fehérséget és szilárságot kölesönöz, a mennyiben a foghust erősíti s teljesen egészségesé változtatja.

« Szolgálatot teszik tehát olvasóinknak, midőn őket azon régi és practicois készítményekre figyelmeztetik, melyek a legjobb gyógyszert és a fogfájás ellen egyedüli óvszeret képezik. »

A ház megjelöltöt 1807-ben. 106 & 108, rue Croix-de-Segney
Veszérgyök **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Segney
BOBDEAUX

Kapható minden nagyobb illatszertésnél, gyógyszerárban és gyógyfőkereskedésben.

Biztos fizetést

és jutalékok adok oly egyéneknek, kik törvényileg engedélyezett sorsjegy eladásnál (részteljesítésre) közbenjárnak.

FUCHS H.

váltóüzlete 6-12

Budapest, Dorotya-utca 9.

Az általános ismert, jó hírnevűk örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborzsaszeg készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánazának léven az utóbbi időben kivéte, elhatároztam, hogy azokon emjegyemet mosolított s arra kek nyomtatni saját háza külső alakját veszem föl; megjegyztettem azt egyszersmind vedjegyként a budapesti iparkamarnál.

E sósborzsaszeg

gyors enyhítet eszközl: esőzős szagatás, fagyás, fog- és fejfájdalnak, szem gyengység, hémulások, szögörök, stb. ellen: de különösen a bőrdorzálások elleni gyűró-egyszerűsödésnél (masszaz) igen jó hatásnak bizonyult. Fogtisztító szerülis igen ajánlott, amennyiben a fagok fenyget élesítik, a foghust erősbíti és a szájt tisztja, szagtalan igt nyer a szesz alapozása után, valamint ajánlatos e szer fejlődésre is a hajidegek erősítésére, a fejkorpakepződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kisebb üveggel 50 kr.

Brázay Kálmán,

BUDAPESTEN, IV. kerület, Múzeum-körút 23. szám.

Kapható Zomborban: Falcione G., Engel Adolf, Weidinger S. és Zs., Nikoltis István, Strilich Zsigmond, Heindlhofer Robert, Czvetkovits Koszta, Gallé Emil, Saly Antal, Lugumerszki Pl. Gergurov Szrodje, Milutinovits Csedomily uraknál.

Az évi elszállítás 2.000.000 palaczk.

Legjobbasztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb **savanyuvize**

A MOHAI ÁGNES FORRÁS.

— asz talán vendes ítelet szolgáti —
Konstantinápolyban, Alexandriában, egykötűn Kinnében is ep egy mint hazánkban illudomások. Kötetere minak kik esen ásványvízre táka barakt, gyógy- szókúra, vagy tisztán mint aszálvázat elhasználtat használták, kerjük azt rövidítve kitézelesége Mohán.

ÁGNES.

Forrás néven ismelteltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvízreket szerezésére jóhatá ajándra, maradtunk teljes tiszteltet.

Friss föltésben az ország minden gyónyszertárában, fuzterkereskedésében és vendégjében kapható.

ORSZÁGOS FORRÁRTÁR

ÉDESMEVITEL.

m. kir. és szeb kir. udvari ásványvíz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Zomborban kapható: Falcione Gusztáv, Heindlhofer Robert, Sártilis Zsigmond és Weidinger A. és S. uraknál.

Kiüno szolgálatot tess az emesztési zavartornál.